

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2014-12-22
Besvaras senast
2015-01-26

Till utrikesminister Margot Wallström (S)

2014/15:203 Ett tydligare agerande från EU gentemot Kuba

Efter mer än 50 års kommunistiskt styre av Kuba lever det kubanska folket under ett ständigt förtryck. Detta måste vi påminna oss om samtidigt som det är välkommet att USA och Kuba nu närmar sig varandra i syfte att öka handel och mänskligt utbyte. Det amerikanska embargot har givit den kubanska regimen en retorisk grund på vilken man försvarar sitt oacceptabla förtryck av den demokratiska oppositionen och sina brott mot de mänskliga rättigheterna och något att skylla ekonomiska misslyckanden på. Samtidigt har embargot givit Kuba visst moraliskt stöd från omvärlden.

Så sent som den 10 december i år greps ett trettiotal demonstranter från den fredliga demokratiörelsen Damer i vitt. Flera greps i sina hem före demonstrationen, andra på väg till demonstrationen. Enstaka slagord om respekt för mänskliga rättigheter hann höras från demonstranterna innan samtliga var gripna och bortförslade.

De små steg av ekonomiska reformer som tagits under de senaste åren får inte tas till intäkt för att det skulle finnas någon allmän reformprocess rörande demokrati och mänskliga fri- och rättigheter. Fortfarande inskränks de mest grundläggande rättigheterna. Internet är bara tillgängligt för ett fåtal och är strikt kontrollerat. Tv, radio och tidningar är kontrollerade av regimen och varje försök att skapa en förening utanför kommunisternas paraply motarbetas av säkerhetspolisen. Det spelar ingen roll om det handlar om att låna ut böckerna i den egna bokhyllan till sina grannar, att starta en studiecirkel eller en fristående förening för journalister.

Den som opponerar sig mot det rådande politiska och ekonomiska systemet sätts under ett massivt socialt tryck från kvartersbaserade politiska kommissarier. Studenter som tänker utanför ramarna körs ut från klassrummen, och den oppositionella som har ett arbete åker ut med huvudet före och stämplas som förrädare.

Grannar uppmanas att spionera på varandra och föräldrarna till oppositionellas barns lekkamrater ombeds att hålla ögon och öron öppna.

Detta måste EU, och Sverige, ha tydligt i minne i samband med att förhandlingarna mellan EU och Kuba om ett bilateralt avtal, som inleddes i april i år, tas vidare.

När det blev känt att USA och Kuba nu närmar sig varandra och steg tas för att montera ned embargot så välkomnade Margot Wallström beskedet och sa också till TT att den nya regeringen ”redan återupptagit arbetet med att utöka kontakterna mellan Sverige och Kuba, liksom att stödja kontakterna mellan EU och Kuba”.

Men på vilket sätt Sverige ska utöka kontakterna eller på vilket sätt kontakterna mellan EU och Kuba ska ”stöddas” framgår inte av uttalandet.

Vikten av att Sverige underlättar för täta svenska och europeiska kontakter mellan företrädare för både det civila samhället och politiskt oppositionella kan inte nog understrykas.

Vi menar att demokratiförespråkarnas krav på fria och rättvisa val, fri opinionsbildning och organisationsfrihet måste tillgodoses. För Kristdemokraterna är det därför helt centralt att det ställs tydliga krav på Kuba i dessa förhandlingar. Det handlar om att EU inte får överge den gemensamma ståndpunkten som i dag gäller för relationen mellan EU och Kuba förrän verkliga framsteg sker när det gäller demokrati och mänskliga rättigheter. Detsamma gäller möjligheten för exilkubaner att fritt resa in i landet igen och återförenas med anhöriga samt möjligheter för alla kubaner att fritt resa också inom landet. Det handlar också om att uppmärksamma och med kraft motverka den metod av korttidsarresteringar av oppositionella som den kubanska regimen i allt större utsträckning använder sig av, enligt Human Rights Watch. Vi menar också att Sverige i EU måste fortsätta att ställa krav på att förhandlingarna med Kuba också inkluderar aktiv dialog med demokratiförespråkarnas företrädare. Den nuvarande regimen får inte anses representera det kubanska folket eftersom den aldrig varit vald under demokratiska former.

Allt detta ska vi komma ihåg samtidigt som vi gläds över att embargon lättas och politiska fångar släpps. Omvärlden får aldrig vända de kubanska demokraterna ryggen.

Kubas president Raúl Castro välkomnade de nya tongångarna gentemot USA med att konstatera att det fortsatt råder djupa skillnader mellan länderna, skillnader som i grunden handlar om värderingar och människosyn.

Med anledning av det ovan anförda vill jag fråga utrikesminister Margot Wallström följande:

Avser utrikesministern att driva på för att upprätthålla och skärpa krav från EU:s sida när det gäller demokrati och mänskliga rättigheter vid förhandlingen om ett bilateralt avtal mellan EU och Kuba?

Hur avser utrikesministern att säkerställa att dialog om ett eventuellt avtal och dess innehåll också förs med det kubanska civilsamhället och politiskt oppositionella?

Hur avser utrikesministern att säkerställa att utökandet av kontakterna mellan Sverige och Kuba framför allt är ett utökande av kontakter med kubanska demokratiförespråkare?

.....

Jakob Forssmed (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anders Norin